

и охранных компаний. Такие региональные консультации проведены со странами СНГ и Восточной Европы (Москва, 2008), Латинской Америки (Панама, 2008), Азии (Таиланд, 2009), Африки (Аддис-Абеба, март 2010) и Западной Европы (Женева, апрель 2010).

Рабочая группа предоставляла доклады (от 1 апреля 2010 г., от 2 июня 2010 г., 4 июня 2010 г., 14 июня 2010 г., 15 июня 2010 г., от 5 июля 2010 г., от 5 июля 2010 г., от 2 сентября 2010 г., от 14 сентября 2011 г.) К Докладу Рабочей группы о прогрессе, достигнутом в деле выработки проекта правового инструмента для возможного рассмотрения и принятия решения Советом по правам человека от 5 июля 2010 г. прилагается Проект возможной международной конвенции о частных военных и охранных компаниях. В июле 2010 года Советом ООН по правам человека официально опубликован Проект возможной Конвенции о частных военных и охранных компаниях (ЧВОК). В августе 2010 года Генеральный секретарь ООН представил государствам-членам элементы предлагаемого проекта конвенции о частных военных и охранных компаниях, подготовленные в рамках Рабочей группы.

Гайдей К. М.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри міжнародного права та міжнародних відносин*

ДО ПИТАННЯ РАТИФІКАЦІЇ УКРАЇНОЮ РИМСЬКОГО СТАТУТУ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ

17 липня 1998 р. на Дипломатичній конференції повноважних представників під егідою ООН в Римі був прийнятий Статут Міжнародного Кримінального Суду (МКС), який набув чинності 1 липня 2002 р. Саме з цієї дати бере відлік функціонування МКС. Україна підписала Статут МКС 20 січня 2000 р., тобто у той час, коли Статут ще не набрав чинності. Однак досі Україна не ратифікувала Римський Статут, тому відповідне питання залишається на порядку денному для нашої держави.

Головною перепорою до ратифікації Римського Статуту є його невідповідність Конституції України. На підставі ст. 151 Конституції Президент України звернувся до Конституційного Суду України щодо надання висновку про відповідність Конституції України Римського Статуту МКС, до речі, це було перше і єдине таке конституційне подання. Конституційний Суд 11 липня 2001 р. дійшов висновку визнати Римський Статут МКС таким, що не відповідає Конституції України, у частині, що стосується положення абзацу десятого преамбули і ст. 1 Статуту. Ці положення Римського Статуту закріплюють принцип компліментарності, який покладено в основу юрисдикції МКС. Висновок Конституційного Суду обґрунтовано нормами ст. 124 Конституції України, відповідно до якої правосуддя в Україні здійснюється виключно судами, а саме Конституційним Судом

та судами загальної юрисдикції. На відміну від міжнародних судових установ, які підпадають під регулювання ст. 55 Конституції України і за своєю природою є допоміжними засобами захисту прав та свобод людини і громадянина, МКС дійсно доповнює систему національної юрисдикції (Дрємина Н. В., Принцип комплементарности юрисдикции Международного Уголовного Суда. 2005, с. 184, 187; Decision 98-408 DC of 22 January 1999 – Treaty on the Statute of the International Criminal Court, Journal officiel, No. 20, 24 January 1999, p. 1317). Проте можливість такого роду доповнення національної судової системи України не передбачена в розділі VIII «Правосуддя» Конституції України. Це приводить до висновку, що задля здійснення Україною ратифікації Римського Статуту необхідно привести національне законодавство у відповідність до Статуту.

Експертами у відповідних галузях права висловлюються різні пропозиції щодо вирішення цього завдання. С. В. Ківалов, наголошуючи на необхідності проведення судової реформи в Україні та узгодження відповідного українського законодавства з європейськими стандартами, підкреслює, що позиція України з питання приєднання до Римського Статуту повинна бути послідовною, а тому вважає необхідною ратифікацію Україною Римського Статуту (Кивалов С. В., От Нюрнбергского военного трибунала до Международного уголовного суда: позиция Украины должна быть последовательной // Слово : Обществ. – полит. газ. 2006. 6 октября (№ 36). — с.19).

Щодо гармонізації положень національного кримінального та кримінально-процесуального права та Римського Статуту пропонується доповнити існуючі статті Кримінального кодексу України та додати до нього нові, присвячені новим для українського законодавства складам злочинів (Кучевська С. П., Проблеми гармонізації законодавства України про кримінальну відповідальність та Статуту Міжнародного Кримінального Суду : автореф. дис.... канд. юрид. наук. 2009, с. 11-13). Позитивним розвитком у напрямку остаточного приєднання Україною до Римського Статуту можна вважати прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України в 2012 р., в який було включено цілком новий Розділ IX «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження».

Потрібно зазначити, що всі дослідники погоджуються з тим, що ратифікація Римського Статуту є необхідним заходом для України. Це пояснюється наступним: 1) Україна стала першою державою, що не є учасницею Римського Статуту, яка ратифікувала Угоду про привілеї та імунітети МКС (Закон від 18 жовтня 2006 р.), що підтверджує наміри України остаточно приєднатися до Статуту; 2) необхідність якомога скорішої ратифікації Україною Римського Статуту зумовнюється обраним євроінтеграційним курсом нашої держави. Ще в 2007 р. серед рекомендацій щодо подальших дій у напрямі реалізації положень плану дій «Україна-ЄС» зазначалася необхідність внесення змін до законодавства України як пере-

думова ратифікації Римського Статуту. Більш того, у листопаді 2012 р. на XI сесії Асамблеї держав-учасниць МКС у заяві, зробленій від імені ЄС та держав-членів, ще раз наголошувалось на необхідності подальших заходів щодо досягнення універсальності Римського Статуту; 3) Рада ООН з прав людини після проведення Універсального періодичного огляду в Україні в 2012 р., рекомендувала нашій державі ратифікувати Римський Статут як інструмент з прав людини; 4) Україна не є першопрохідцем у цій сфері – ціла низка Європейських держав (Франція, Бельгія, Іспанія тощо) зіткнулась із подібними конституційними перешкодами під час ратифікації Римського Статуту, усі вони вжили необхідних заходів щодо зміни національного конституційного та галузевого законодавства. Відповідно Україна може скористатись іноземним досвідом щодо ратифікації Статуту; 5) відповідно до ст. 18 Віденської конвенції про право міжнародних договорів, до якої Україна приєдналась ще в 1986 р., підписавши договір, Україна зобов'язана утримуватись від дій, які позбавили б договір його об'єкта та мети, доти, поки вона не виразить ясно свого наміру не стати учасником цього договору. Наприклад, підписали, але згодом офіційно відмовились від обов'язковості для них Статуту МКС США та Ізраїль, тому в разі прийняття рішення владою України про недоцільність ратифікації Статуту, має відбутись відповідного змісту офіційна заява.

Підсумовуючи, сьогодні після численних закликів України до остаточного приєднання до Римського Статуту, які висловлювались від імені міжнародних міжурядових та неурядових організацій, та в рік, коли Україна головує в ОБСЄ, яка ще в Резолюції 2003 р. закликала до всезагального приєднання до Римського Статуту, актуальність питання ратифікації Римського Статуту постає особливо гостро перед Україною задля підтвердження її статусу як правової держави та підтримання послідовного курсу міжнародної політики. Таким чином, зараз нагальними є внесення та реалізація законодавчих ініціатив з приводу подальшої зміни національного законодавства з метою його приведення у відповідність із Статутом МКС та подальшої його ратифікації.

Зубченко Н. И.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
соискатель кафедры международного права и международных отношений*

КОНВЕНЦИИ СОВЕТА ЕВРОПЫ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ЖИВОТНЫХ

Деятельность Совета Европы в сфере защите животных берет свое начало с 60-х годов XX века, когда было положено начало созданию первых международных соглашений, касающихся благополучия животных. В период с 1965 по 1990 гг. были сформулированы, подписаны и вступили в силу пять основных конвенций направленных на защиту животных (Европейская конвенция о защите животных при международной перевозке